

COVID-19

Caribische delen van het Koninkrijk

Het coronavirus raakt ons allemaal, in Nederland, in de Caribische delen van het Koninkrijk en in de hele wereld.

Situatieschets (27 maart)

- › Bonaire, St. Eustatius, Saba: geen introductie Covid-19
- › Sint Maarten: 2 patiënten (St. Martin: 8), geen lokale transmissie vastgesteld
- › Curaçao: 6 patiënten, geen lokale transmissie vastgesteld
- › Aruba: 17 patiënten, waarvan minstens 4 lokale transmissie

- › Luchtverkeer personen afgesloten (wel vracht en medisch)
- › Zeeverkeer afgesloten voor niet-inwoners
- › Vergaande preventieve maatregelen zijn door zes eilanden getroffen (o.a. social distancing, geen cruiseboten, geen toegang personen uit besmette gebieden)

Maximaal controleren, continuïteit zorg

- › Voorraden beschermingsmiddelen beperkt (wordt meegenomen vanuit centrale coördinatie NL, leveringen lopen)
- › Voorraad geneesmiddelen: uitgevraagd, nog geen zicht op
- › Beschikbaarheid IC-bedden/beademing beperkt/afwezig en niet gelijk verdeeld
- › Zorgpersoneel beperkt aanwezig
- › Continuering acute zorg in de regio problematisch door sluiting grenzen (o.a. Colombia)
- › Interinsulair vervoer problematisch

Financieel economisch

- > Zware klap economie door grote afhankelijkheid toerisme (prognose: daling BBP oplopend tot 30% op de landen, afhankelijk van duur)
- > Verwachting faillissementen regionale luchtvaartmaatschappijen (en dan is verbinding niet snel weer opgestart)
- > Langdurige doorwerking op economie verwacht
- > Massawerkloosheid (prognoses vooralsnog oplopend tot 30% op de landen afhankelijk van de duur van de crisis), armoedeval als gevolg van ontbreken vangnet en oplopende sociale onrust. Doorwerking in veiligheidssituatie
- > Sterk teruglopende (belasting)inkomsten en oplopende uitgaven
- > Liquiditeitspositie landen waarschijnlijk vanaf medio april in de knel

Financieel-economisch

- > Nederland verantwoordelijk voor (openbare lichamen) Bonaire, St. Eustatius, Saba: maatregelenpakket is voorbereid
- > Landen zelf verantwoordelijk voor maatregelenpakket, legt extra druk op uitgaven
- > Crisissituatie Landen erkend in RMR. Besluit over toekennen art. 25 Rft /art. 23 LAft volgt na advies C(A)FT. Daarna besluit over verzoeken liquiditeitssteun (leningen gewone dienst), ook na advies C(A)FT.
- > Schuldenpositie Landen verslechtert snel, mogelijke downgrade naar junk-status Aruba waardoor het land niet meer zelfstandig kan lenen.
- > Deviezenreserve: mogelijk druk op vaste wisselkoers USD
- > Impact op afspraken Wederopbouw Sint Maarten, Groeiakkoord Curaçao en protocol Aruba, Bestuursakkoord Bonaire, Saba Package

Vitale processen en samenleving

Majeure risico's:

- > (Inter)connectiviteit, voor toevoer voedsel/water, brandstof, medicijnen, personeel vitale functies, evt. militairen
- > Openbare orde en veiligheid (o.a. continuering bemensing)
- > Voedselvoorziening (noodhulp en voedselzekerheid lange termijn)
- > Nutsvoorzieningen
- > Brandstof, o.a. voor elektriciteitsvoorziening
- > Sluiting onderwijs ingrijpendere gevolgen dan in NL (bv. ontbijt)

Illegale migratie / Venezuela

- › Risico sterk verhoogde instroom illegale migranten, met name uit Venezuela met COVID-19 & toename illegaliteit door onmogelijke terugkeer;
- › Gezondheidszorg, opvangcapaciteit en werkprocessen eilanden niet toereikend. Kustwacht CARIB onvoldoende geëquipeerd tot 24/7 taakuitoefening.
- › Bijstandsverzoek Curaçao in voorbereiding, mogelijk ism Aruba en Bonaire

Uitgangspunten

- › Bonaire, Saba en Statia zijn bijzondere gemeenten van Nederland. De gezondheidszorg, vitale processen, financiën en economie op deze eilanden is een verantwoordelijkheid van Nederland.
- › De Landen zijn autonoom en verantwoordelijk voor gezondheidszorg, vitale processen, financiën en economie.
- › Artikel 36 Statuut: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten verlenen elkander hulp en bijstand.
- › Artikel 43 Statuut:
 - lid 1. Elk der landen draagt zorg voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, de rechtszekerheid en de deugdelijkheid van het bestuur.
 - lid 2. Het waarborgen van deze rechten, vrijheden, rechtszekerheid en deugdelijkheid van bestuur is aangelegenheid van het Koninkrijk.

Wat is nodig

1. Continuïteit van zorg

- Acute zorg zo veel mogelijk waarborgen door samenwerking met ziekenhuizen in Caribisch deel Koninkrijk. Landen werken samen in zekerstellen acute specialistische zorg buiten het Koninkrijk (in de regio, bijv. Colombia)
- Covid-19 zorg versterken, zowel door samenwerking met ziekenhuizen Koninkrijk als ook versterken IC capaciteit en extra personeel. Dit bij voorkeur op 1 max 2 locaties. Curaçao ontwikkelt een voorstel om het oude ziekenhuis hiervoor geschikt te maken.

Wat is nodig

2. Verstrekken hulp bij:

- Voedselzekerheid
- Versterking grenstoezicht en uitvoering vreemdelingenprocessen
- Handhaven openbare orde en veiligheid (afstemming bijstand door defensie, Kmar, JenV, politie, BZK)

Wat is nodig

3. Zekerstellen basisbehoeften

- In Caribisch Nederland: vangnet voor werknemers en ondernemers
- In Caribisch Nederland: zekerstellen voedselvoorziening (middel)lange termijn
- Voor de Landen: indirecte verantwoordelijkheid, maar problematiek mogelijk groter. Ondersteuning via bijstandsverzoeken. Ontwikkelen (worst case) scenario's
- Toezien op noodzakelijke zee- en luchtverbindingen (inzicht in behoeften en covenant airliner(s)), ook vanwege onderlinge afhankelijkheden Caribisch Nederland en de landen.

Wat is nodig

4. Deugdelijk bestuur en gezonde financiële huishouding
 - Financiële steun Landen, conform afspraken RMR, onder (uitvoerbare) voorwaarden